

Pensionshul lukkes for halv million offentligt ansatte

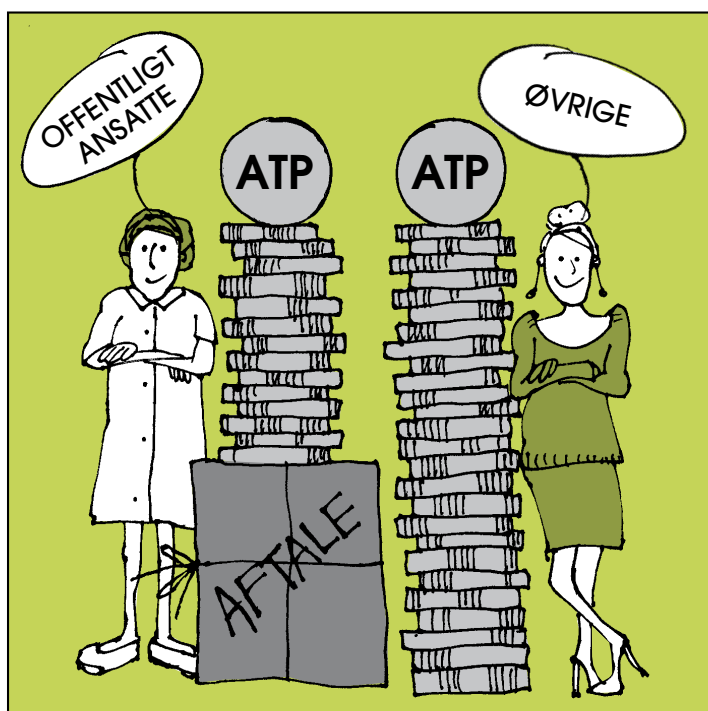
I mere end 20 år er næsten en halv million offentligt ansatte sakkert bagud, når det gælder opsparing til den livsvarige ATP-pension. De netop afsluttede overenskomster tager de første skridt mod at indhente efterslæbet.

Knap en halv million offentligt ansatte – typisk i kvindefag – har i to årtier fravalgt at betale fuldt ATP-bidrag. Men ifølge deres fagforeninger og arbejdsgivere skal det være slut nu.

Hvor resten af arbejdsmarkedet lægger knap 3.000 kr. til side til ATP om året, har bl.a. sygeplejersker, kommunalt ansatte HK'ere, pædagoger, skolelærere og socialrådgivere typisk haft en indbetaling på lige godt halvdelen – nogle endda under halvdelen.

Men nu skal efterslæbet indhentes. Ikke på én gang, men over en årrække. I stort set alle forårets offentlige overenskomster er det aftalt at sætte indbetalingen til ATP ekstraordinært op, typisk med 300-400 kr. årligt.

Målet er ifølge FTF-formand Bente Sorgenfrey klart: »Vores grupper

bør komme på niveau med alle andre. ATP fylder efterhånden meget både i bevidstheden og i pensionisternes pengepung. Alle regner det for en naturlig del af grundforsørgelsen. Derfor må vi rette op på de skævheder, vi har lavet, så vi fremover skal have ATP på linje med alle andre.«

Også fra arbejdsgiversiden lyder argumentet om at nå op på samme indbetaling som andre: »Det langsigtede mål er, at ATP-indbetalingerne skal være ens for alle. Ellers bliver den grundlæggende pensionsdækning for ringe for visse grupper,« siger Frederiksbergs borgmester Mads Lebech (K), der har ▶

- været chefforhandler for Kommunernes Landsforening under forårets overenskomstforhandlinger.

Arbejdsgiverne i landets regioner er enige: »Fuldt bidrag for alle er helt klart målet. Men det kommer til at tage flere overenskomstperioder,« siger Kristian Ebbensgaard, der er regionsborgmester i region Sjælland og formand for Danske Regioners udvalg for løn- og personalepolitik.

Valgte lønløft

At der i det hele taget er grupper, der har et lavere ATP-bidrag end andre, skyldes overenskomstresultatet fra 1987. Dengang valgte en række offentlige forbund at fastfryse deres ATP-indbetalinger mod til gengæld at få en ekstra lønstigning. Det drejede sig f.eks. om sygeplejerskerne og øvrige medlemmer af Sundhedskartellet, kommunalt ansatte HK'ere, pædagoger, skolelærere og socialrådgivere. Men også akademikere – bl.a. læger og økonomer.

»Pension fyldte ikke så meget i bevidstheden, og der var virkelig grupper, som havde brug for, at man brugte penge på løn,« siger Bente Sorgenfrey.

Der er ikke tale om, at det nødvendigvis var de svageste grupper på arbejdsmarkedet – eller dem med den laveste pension – der nedprioriterede ATP. For nogle vedkommende var det omvendt: De mente, at de i forvejen var dækket ind.

»Dengang havde mange kommunalt ansatte funktionærer arbejdsmarkedspensioner, der var relativt gode i forhold til det øvrige arbejdsmarked, så derfor følte man måske ikke, at der var samme behov for ATP,« siger Mads Lebech.

Livsvarig ydelse

En af de grupper, der på anden vis har betydelige pensionsopsparinger, er foreningen af speciallæger. Også de har i år fået styrket deres ATP-opsparing.

»Det var i første omgang arbejdsgiverne, der af administrative hensyn ønskede at sætte ATP-bidraget op frem for at hæve arbejdsmarkedspensionerne. Men vi er godt tilfredse med løsningen. ATP har lave omkostninger og har haft en meget fin forrentning de sidste mange år,« siger Kasper Axel Nielsen, direktør i foreningen af speciallæger.

Den livsvarige ydelse er også et forhold,

Næsten tredobling af pension

Rent økonomisk ser regnestykket for den enkelte ud som følger: Hvis en sygeplejerske, der i dag er 40 år, fortsatte med det nuværende ATP-bidrag, ville hun kunne se frem til en årlig pension, der svarer til 7.700 kr. om året i nutidskroner. Til sammenligning har en 40-årig lønmodtager, der har indbetalt fuldt bidrag til ATP et helt arbejdsliv, udsigt til en årlig, livsvarig ATP-pension på 20.500 kr. (i nutidskroner).

som arbejdsgiverne har været opmærksomme på, da de valgte at gå efter en styrket ATP-opsparing. »Ordningen sikrer – sammen med folkepensionen – et bundniveau for den livsvarige pensionsdækning. Arbejdsmarkedspensionerne bliver mere og mere fleksible, når det gælder udbetaling, og en dag forsvinder de livsvarige udbetalinger i disse ordninger måske helt til fordel for rateudbetalinger over 10 eller 20 år,« siger Kristian Ebbensgaard.

ATP-bidragssatser i 2008

	Bidrag i kr.	Antal	Kvinder i pct.	Mænd i pct.	Største faggrupper
B-bidrag	1.166	75.000	86	14	Sygeplejersker
C-bidrag	1.760	340.000	61	39	Lærere, AC'ere og pædagoger
D-bidrag	1.408	60.000	77	23	Socialrådgivere og kontorpersonale

Det almindelige ATP-bidrag - A-bidraget - udgør 2.924 kr. årligt.

I 1989 valgte en række grupper på det offentlige arbejdsmarked at stå uden for reguleringen af ATP-bidraget, og deres ATP-bidrag blev derfor fastfrosset. På den måde opstod B-bidraget. Nogle af disse grupper valgte senere - i 1996 og i 2006 - på ny at deltage i reguleringen af ATP-bidraget. På den måde opstod C- og D-bidragene.